

ledte de britiske ministre opmærksomheden på korrespondancen mellem den sydrhodesiske og den britiske regering om den sydrhodesiske regerings anmodning om uafhængighed. Det fastslås heri, at den britiske regering i overensstemmelse med sædvane påregnede at afholde en konference til drøftelse af forfatningsmæssige, finansielle og forsvarsmæssige spørgsmål m.v., som altid måtte reguleres, førend et selvstyrende område definitivt kan opnå uafhængighed.

De britiske ministre kunne videre ikke være enige i, at situationen i Sydrhodesia for øjeblikket var eksplosiv, ligesom de følte, at en løsning ved kompromis i modsætning til magtanvendelse var den eneste udvej på Sydrhodesia-problemet. Samtidig udtrykte ministrene håbet om, at underudvalget ville forstå begrænsningerne i Storbritanniens magt. De tilføjede, at den kendsgerning, at den britiske regering var i nær kontakt med den sydrhodesiske regering, måtte give underudvalget tro på, at den britiske regering behandlede sagen med den største alvor.

Underudvalgets konklusion indeholder vel nogen kritik af den britiske regering, om hvilken det siges, at den lægger overdreven vægt på betydningen af aftalen af 1961 på bekostning af den afrikanske befolknings interesser, ligesom udvalget hævder, at Storbritannien har mulighed for at gribe ind, hvis det virkelig ønsker det. Når henses til de følelser, som denne sag har vakt i afro-asiatiske kredse, måtte konklusionen dog alt i alt anses for moderat over for Storbritannien.

I beretningens afsluttende paragraf siges det, at situationen i Sydrhodesia er hastende og vigtig. Underudvalget anbefaler derfor, at koloniudvalget skal overveje midler til at behandle spørgsmålet som en hastesag. Som eventuelle muligheder for FNs videre behandling af sagen nævner udvalget følgende: behandling på en ekstraordinær generalforsamling, behandling i sikkerhedsrådet, yderligere mægling ved generalsekretæren.

Under forelæggelsen af beretningen for udvalget udtalte udvalgets formand sig ligeledes i moderate vendinger. Han foreslog spørgsmålet optaget på koloniudvalgets anden møderække, der indledtes den

10. juni 1963. Fra sovjetisk side blev der ytret nogen utilfredshed med denne fremgangsmåde, men der fremkom ikke i øvrigt i udvalget kommentarer.

Den genoptagne debat indledtes af *den sovjetiske delegerede*, der bl.a. udtalte, at det klart fremgik af underudvalgets beretning, at den britiske regerings politik fortsat var at forsvare det hvide befolkningselements interesser. Under disse omstændigheder måtte FN vise større beslutsomhed for at forsvare den indfødte befolknings interesser, i særdeleshed under hensyntagen til, at den sydrhodesiske regering havde gennemført en lovgivning, der afskar de nationale politiske bevægelser fra at udtrykke flertallets vilje. I betragtning af, at underudvalgets Londonforhandlinger var endt resultatløse, og generalsekretæren ikke kunne gøre yderligere ved sagen, ville Sovjetunionen i overensstemmelse med underudvalgets anbefalinger foreslå sagen indbragt for en ekstraordinær generalforsamling som en hastesag, ligesom sikkerhedsrådets opmærksomhed burde henledes på situationen.

Den *britiske repræsentant* indledte med at fremhæve den venskabelige atmosfære, i hvilken forhandlingerne med underudvalget havde været ført. Han ønskede ikke på ny at åbne diskussionen om forfatningsmæssige forhold mellem den britiske og den sydrhodesiske regering, idet han intet havde at føje til den tidligere fremførte britiske argumentation. Han henledte opmærksomheden på paragraf 42 i underudvalgets rapport, hvori der gives udtryk for, at den britiske regering er bekymret over situationen i Sydrhodesia og søger at finde en kompromisløsning, hvori der skulle indgå en udvidelse af stemmeretten.

Den britiske delegerede oplyste derefter, at hans regering var i kontakt med den nord- og sydrhodesiske regering med henblik på afholdelsen af en konference om føderationens opløsning, ligesom det oplystes, at der ikke under forhandlingerne fra britisk side var blevet truffet nogen beslutning eller givet nogen indrømmelser over for den sydrhodesiske regering. Den britiske regering havde gjort enhver anstrengelse for at finde frem til en kompromisløsning.

På mødet den 14. juni fremsatte *Sierra*